

AOb Algemene Onderwijsbond

PO RAAD

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie OCW
T.a.v. mevrouw A. Wolbert
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Plaats/datum:
Utrecht, 21 april 2016

Kenmerk:
2016.076149/RdB

Onderwerp:
Nota-overleg op 25 april over Initiatiefnota VVD over
bewegingsonderwijs

Geachte mevrouw Wolbert,

Met belangstelling hebben PO Raad, Vereniging Hogescholen, Algemene Onderwijsbond (AOb) en CNV Onderwijs kennis genomen van de initiatiefnota van de VVD: 'Lichamelijke opvoeding is een vak, juist in het basisonderwijs: Een pleidooi voor beter bewegingsonderwijs op de basisschool gegeven door vakleerkrachten'. Aanstaande maandag, 25 april, vindt het notaoverleg hierover met staatssecretaris Dekker plaats. Graag geven ondergetekenden voor dit overleg hun gezamenlijk standpunt hierover mee.

De ondertekenaars van deze brief zijn voorstander van kwalitatief hoogstaande gymlessen voor kinderen op de basisschool. We vinden het allemaal belangrijk dat kinderen gezond leven en kinderen genoeg bewegen, zeker in tijden dat buitenspelen steeds minder vanzelfsprekend is. Maar de zienswijze van de VVD om de verbetering te bereiken door de bevoegdheid voor dit vak te beperken tot leerkrachten die een opleiding aan een Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) hebben voltooid, ondersteunen wij niet. De ondertekenaars van deze brief zijn er van overtuigd dat de inzet van meer bevoegde leerkrachten bewegingsonderwijs, zowel vakleerkrachten (ALO afgestudeerden) én meer leerkrachten met brede bevoegdheid (afgeronde leergang bewegingsonderwijs Pabo) van belang zijn voor beter bewegingsonderwijs op de basisscholen. Beide vakbekwame leerkrachten, met ieder hun eigen kwaliteiten, zijn noodzakelijk. Hieronder geven ondergetekenden aan waarom zij hier van overtuigd zijn.

Kwaliteitsslag in bewegingsonderwijs voor kinderen wordt gemaakt

Op dit moment is een leerkracht in het basisonderwijs bevoegd om bewegingsonderwijs te geven wanneer hij de eerstegraads lerarenopleiding lichamelijke opvoeding afgerond heeft, na de pabo de Leergang Vakleraar bewegingsonderwijs via pabo afgerond heeft of groepsleerkracht is die is afgestudeerd aan de pabo voor 2005. Vanaf april 2015 hebben leraren de mogelijkheid om via de Lerarenbeurs de brede bevoegdheid gym te halen. Er is een enorme belangstelling bij leerkrachten en schoolbesturen voor het behalen van de aanvullende bevoegdheid. Ook in 2016 en 2017 wordt leerkrachten de gelegenheid geboden hun brede bevoegdheid te halen. Het plan van de VVD doorkruist daarmee het huidige gevoerde beleid.

Wacht de lopende onderzoeken af

Uit de Evaluatie van de eerder genoemde Leergang Vakbekwaamheid Bewegingsonderwijs via pabo (Mulier instituut, 2012) blijkt dat deze leergang een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bewegingsonderwijs op basisscholen. Een nieuwe evaluatie, om onder andere te bekijken of de aanbevelingen van destijds zijn overgenomen, staat momenteel op stapel.

Er is ook een onderzoek gestart onder schoolbesturen naar de mate waarin scholen graag een vakleerkracht bewegingsonderwijs zouden willen inzetten en welke eventuele obstakels hierbij ervaren worden. De resultaten van dit onderzoek (PO-Raad) worden deze zomer verwacht en zullen voor de sector en de Tweede Kamer van belang zijn bij de discussie omtrent de verdere verbetering van het vak bewegingsonderwijs.

Principiële en praktische bezwaren

Naast bewegingsonderwijs vinden de ondertekenaars dat op basisscholen breed ingezet moet worden op een gezonde leefstijl van leerlingen middels de Gezonde School-aanpak waar sport en bewegen een belangrijk onderdeel van is. De kern van het VVD-initiatief beoogt het beperken van de bevoegdheid voor het bewegingsonderwijs en is daarmee een impliciete verplichting tot de inzet van vakleerkrachten. Door deze verplichting worden scholen beperkt in hun (financiële) mogelijkheden.

De partijen zijn van mening dat er ook pedagogische redenen (kunnen) zijn om de voorkeur te geven aan een reguliere groepsleerkracht (met een brede bevoegdheid). Er wordt in het voorstel voorbijgegaan aan de meerwaarde van een groepsleerkracht die gymles geeft. Voor de groepsleerkracht zorgen de gymlessen namelijk voor een volledig beeld van de leerling. In een gymzaal laat een leerling soms hele andere kwaliteiten zien. Ook krijgt de leerkracht hierdoor goed zicht op sociale kwaliteiten zoals samenwerken, overleggen en aanmoedigen. Verder is het voor kinderen met een autismespectrumstoornis en/ of hechtingsproblematiek niet altijd verstandig om hen te confronteren met te veel verschillende leerkrachten.

VVD plan heeft wel degelijk financiële consequenties

De VVD geeft aan dat haar voorstel geen structurele budgettaire effecten heeft. Ondergetekenden willen dit met klem bestrijden: het financieren van een vakleerkracht vanuit de huidige (al zeer beperkte) financiële middelen is theoretisch wellicht budgetneutraal, in de praktijk is dit zelden haalbaar. Dit vraagt scholen met een perfecte omvang in leerlingenaantal, een gymaccommodatie die geen reisafstand vergt en een vermindering van het aantal contracturen van groepsleerkrachten. Dat laatste is volstrekt onwenselijk, voor zowel leerlingen als leraren, gezien de concurrentiepositie van arbeidsvoorwaarden in het primair onderwijs ten opzichte van andere sectoren. Door de theoretische veronderstelling in de initiatiefnota dat er geen budgettaire gevolgen zijn, worden in de praktijk de klassen voller en verdwijnen fulltime banen grotendeels uit het basisonderwijs. Wellicht wordt de kwaliteit van het bewegingsonderwijs verbeterd, maar gaat dat ten koste van andere belangrijke vakken in het curriculum. Overigens wordt het feit dat het budgettair neutraal inzetten van vakleerkrachten onrealistisch is, ondersteund door de huidige praktijk, waarin de inzet van veruit de meeste vakleerkrachten extern gefinancierd is door gemeenten, andere overheden en het bedrijfsleven.

Bovenstaande argumenten zorgen ervoor dat de ondertekenaars van deze brief de huidige afspraken willen doorzetten omdat zij ervan overtuigd zijn dat hiermee de kwaliteit van het bewegingsonderwijs voor kinderen in voldoende mate wordt versterkt.

Met vriendelijke groet,

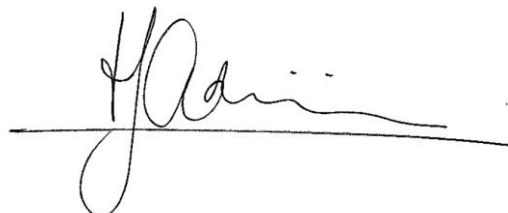
Rinda den Besten
Voorzitter PO-Raad

Thom de Graaf
Voorzitter Vereniging Hogescholen

José Muijes
bestuurslid van het Dagelijks bestuur AOb

Helen J. Adriani
Voorzitter a.i. CNV Onderwijs